

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ II ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

За результатами II етапу олімпіади учасник може набрати максимально 100 балів, які розподілено в такий спосіб:

Письмовий тур – 80 балів, із них :

I. Норми слововживання у фаховому мовленні – 20 балів.

II. Норми української орфографії і пунктуації – 10 балів.

III. Тестовий контроль – 10 балів.

IV. Мовне оформлення ділових паперів – 10 балів.

V. Редагування наукового тексту фахового спрямування – 15 балів.

VI. Творча робота – 15 балів.

Усний тур – 20 балів.

Умови проведення I туру – виконання письмових завдань (18 квітня 2019 року)

Час виконання письмових завдань – 3 години. Зашифровані роботи перевірятиме журі, призначене наказом ректора університету.

Умови проведення I туру передбачають вияв студентами:

- ґрунтовних знань чинних норм сучасного українського професійного мовлення й практичного оволодіння ними;
- умінь послуговуватися лексичним і фразеологічним багатством української мови;
- навичок у складанні й коригуванні різних типів документів з правильним добром мовних засобів відповідно до специфіки кожного з них;
- умінь редагувати тексти наукового стилю фахового спрямування;
- творчо мислити, логічно викладати думки, повною мірою розкриваючи зміст окресленої теми;
- аргументувати власну життєву позицію чи свої міркування вдалими прикладами із творів художньої літератури, мистецтва, а також апелюючи до історичних фактів, подій суспільного й особистого життя;
- використовувати мовно-виражальні засоби відповідно до обраного типу мовлення.

Оцінювання здійснюють відповідно до визначених критеріїв за 80-бальною шкалою.

Умови проведення II туру – публічний виступ (19 квітня 2019 року)

Студентам пропонують одну з тем для 7-хвилинного виступу. Час підготовки – до 10-и хвилин.

Тематика виступів зорієнтована на вияв умінь та навичок:

- будувати розгорнуте висловлювання з актуальних суспільних та морально-етичних проблем, дотримуючись класичної моделі публічного виступу;
- доводити власну позицію достатньою кількістю аргументів;
- логічно правильно конструювати монолог;
- стилістично вправно виражати думку відповідно до змісту, вдало добирати експресивно-емоційні й образні засоби мовлення;
- доцільно використовувати невербальні засоби спілкування.

Оцінювання здійснюють згідно з визначеними критеріями за 20-бальною шкалою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ОЛІМПІАДНИХ ЗАВДАНЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

I тур передбачає виконання 6 блоків письмових завдань. Загальний бал кожного блоку залежить від кількості пропонованих завдань та їхньої складності: від 10 до 20 балів. Завдання в межах блоків оцінюють по-різному: від 1 до 15 балів.

Оргкомітет зосереджує увагу учасників на тому, що записувати відповідь потрібно лише після уважного прочитання завдання у відведеному для цього місці.

Відповіді записувати без скорочень і, бажано, без виправлень (за це зніматимуть бали).

Варто намагатися виконати всі завдання, адже деякі з них розраховані не лише на знання предмета, а й на уважність, уміння логічно мислити під час вибору варіанта відповіді.

Результати I туру будуть висвітлені на дошці оголошень **19 квітня 2019 року о 9.00.**

Як зразок подаємо деякі завдання I туру, що їх виконували конкурсанти торік.

I. Норми слововживання у фаховому мовленні.

Завдання 1. Замініть кальковані фразеологізми хоча б одним із синонімічних українських відповідників.

Для прикладу: **Потрапити впрасак** – у дурні пошитись; облизня впіймати; ускочити в халепу.

Узяти себе в руки – _____

Між ними чорна кішка пробігла – _____

Сльозами горю не поможеш – _____

Із хворої голови на здорову – _____

Буде й на нашій вулиці празник – _____

Завдання 2. Подані іншомовні лексеми замініть однослівними українськими відповідниками.

Гомогенний – _____

Горизонтальний – _____
Ламінарний – _____
Стратифікація – _____
Стагнація – _____

II. Норми української орфографії і пунктуації.

Завдання 1. Випишіть слова, які в родовому відмінку однини мають лише закінчення -а (-я).

Аметист, соняшник, бал, Кривий Ріг, сегмент, телефон, графік, гопак, Іртиш, атом, камінь, гектар, майданчик, іней, заголовок, інфінітив, Львів, Донбас, бузок, вітер.

Завдання 2. Запишіть правильно складні слова.

Усього/на/всього, слово/в/слово, ані/від/кого, пів/класу, де/в/яких, діаметрально/протилежний, східно/слов'янський, матеріально/зацікавлений, міні/футбол, світло/водо/лікування.

Завдання 3. Вставте пропущені розділові знаки.

1. І тільки тут у степу Богдан збагнув якої він припустився помилки, що не поїхав з Шаламаями завійниця вже зовсім зрівнювала дорогу з полем а попереду ворушилися двадцять верст бездоріжжя і сувої білої туги (М. Стельмах).

2. По намерзлій драбинці Богдан піднявся на висячий ганок вітряка навпомацки знайшов клямку обмерзлу колодочку поторгав її, вона одразу ж наче чекала його, відчинилась і відчинилися двері (М. Стельмах).

III. Тестовий контроль.

Завдання 1-10 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. У якому рядку допущено помилку при утворенні форми кличного відмінка?

- а) Вікторе, Назаре, Наталю, Насте, Юрію;
- б) Олегу, бабусю, Олю, Ольго, Микито;
- в) Валеріє, Настю, хлопче, лікарю, товаришу;
- г) Інно, Маріє, мудрецю, завідувачу, стороже.

2. Визначте, у якому рядку всі частки пишуться окремо?

- а) прочитав/би, наче/б, як/небудь, що/миті, написав/таки;
- б) все/ж/таки, таки/зробив, ну/й, навряд/чи, саме/тому;
- в) поки/що, колись/то, дай/но, отакий/то, аби/де;
- г) де/коли, аби/хто, ні/в/кого, що/ж/до, невже/прийшов.

IV. Мовне оформлення ділових паперів.

Завдання 1. Знайдіть помилки в оформленні пояснювальної записки і підкресліть їх. Запишіть правильний варіант документа, додавши потрібні реквізити.

Декану
Нечипоренку О.І.
студента
Кучера О.М.

Пояснююча записка

Я, Кучер О.М., пропустив лекцію з геології, так як треба було піти в лікарню.
20.02.2017 року

підпис

V. Редагування наукового тексту.

Завдання. Виділіть у тексті (підкресліть, чи обведіть кружечком, чи позначте іншим кольором) наявні помилки. Запишіть текст правильно.

Дефіцит водозабезпечення зумовив відсутність в регіоні крупних водоємних виробництв. Це, в деякій мірі, зумовило відносно низькі показники забрудненості води на його території в порівнянні із середнім по Україні. Так, ужиток свіжої води досягає тут 1,1 млрд. м³ у рік (що складає лише 3,6% її загальнодержавного вжитку), а об'єм оборотної і послідовно використовуваної води декілька вище, ніж у середньому по Україні (91% проти 80%). В цілому, екологічну ситуацію в Західному регіоні слід вважати напруженою. За запропонованою оцінкою О.В.Рибалова визначено, що сумарний екологічний ризик у всіх областях регіону є вищий мінімального, а в Рівненській та Чернівецькій він є значний, відповідно в діапазоні 0,38-0,63 (табл. 1). Однак, по відношенню до інших регіонів України для Західного характерні порівняно високі показники народжуваності та стану здоров'я населення. Серед захворювань найбільш поширенішими тут є хвороби систем дихання, кровообігу, травлення, злоякісні новоутворень. Рівень смертності в регіоні нижчий показника по Україні. Зберігається більш рівномірне співвідношення смертності чоловіків і жінок, міського та сільського населення.

(К. Наконечний. Н. Шведова)

VI. Творче завдання передбачає написання висловлення на одну із запропонованих тем.

Пропонуємо тематику минулорічних творчих робіт:

Не можна щось побудувати словом, якщо те саме руйнувати ділом (Г. Сковорода).

Щоб людина стала людиною, вона має скласти три екзамени: з біди, зі слави і влади (В. Забаштанський).

Безсмертя – не вічність у небі, а частина душі на землі (І. Савич).

Кількість балів за такий вид конкурсних завдань залежить від уміння не лише образно мислити, але й відтворювати думки, дотримуючись норм сучасної української літературної мови.

За підсумками I туру передбачено відзнаки учасникам у шести номінаціях:

- «Ерудит-лексикознавець»;
- «Майстер орфографії»;
- «Кращий знавець ділової документації»;
- «За ґрунтовність лінгвістичних знань»;
- «За оригінальність творчих розмислів»;
- «Вправний стиліст».

II тур – публічний виступ. Участь у цьому турі беруть усі студенти, які прибули на Олімпіаду. Варто пам'ятати, що основною умовою успішної промови є аргументоване спростування чи підтвердження істинності думки, заявленої в темі. Аргументів має бути не менше як 2 (приклади з власного досвіду, з художньої літератури (української чи зарубіжної), історії, мистецтва тощо).

Потрібно дотримуватися усталеної структури промови: вступ, основна частина, висновки, зважаючи на особливості їхнього компонування.

Успішність публічного виступу залежить також від рівня мовленнєвої компетентності учасника, оригінальності вступу, чіткості висновків.

Результати II туру будуть оголошені **19 квітня 2019 року о 12.30.**

За підсумками II туру передбачено відзнаки учасникам у номінації «Талановитий промовець».